

صنایع نساجی و پوشاک؛ قدرتمند و قابل اتکاء

گفت‌وگو با دکتر امین مقدم - مدیرعامل کارخانجات زرباف امین و عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

تهیه و تنظیم: مینا بیانی

می‌توان بخش عمده‌ای از بخشنامه‌ها و آئین‌نامه‌های خلق‌الساعه و ضد تولید را به نفع صنعتگران تغییر داد و از تحمیل هزینه‌های مازاد بر دوش تولیدکننده، جلوگیری به عمل آورد.

امسال ۳۳ نفر از منتخبین اتاق‌های بازرگانی سراسر کشور، تولیدکنندگان نساجی و پوشاک هستند که خبر خوبی برای فعالان این صنعت به شمار می‌آید زیرا توان مذاکره و چانه‌زنی صنعتگران را در حوزه‌های مختلف اقتصادی و تولیدی افزایش می‌دهد و دربرگیرنده منافع فعالان صنعت نساجی و پوشاک و تسهیل امور خواهد بود.

چند هفته پیش وزارت کار اعلام کرد قراردادهای موقت کارگران بعد از ۴ سال دائمی می‌شود اما معتقدم

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران به‌عنوان پارلمان بخش خصوصی در رشد و توسعه صنعت نساجی چه نقشی می‌تواند ایفا نماید؟ همان‌طور که می‌دانید موضوع کاهش تعرفه و حذف ارزش افزوده واردات ماشین‌آلات از طریق دفتر منسوجات و پوشاک وزارت صمت و تشکل‌های تخصصی نساجی و پوشاک به صورت مستمر و اثرگذار دنبال می‌شد و خوشبختانه با پیگیری فراوان و انعکاس موارد مهم در سطح وزیر صمت به نتایج قابل توجهی رسید ولی اگر این تعامل از کانال اتاق بازرگانی انجام می‌شد بی‌شک با توان و قدرت مضاعف، موضوع در زمان کمتر با تحمیل هزینه‌های کمتر به ثمر می‌رسید. همچنین از طریق نفوذ و اثرگذاری اتاق بازرگانی

اشاره:

دکتر امین مقدم با اعلام این مطلب که طبق اعلام مرکز ملی آمار در بنگاه‌های بیش از ده نفر شاغل، سهم صنعت نساجی ۷ درصد است و در بخش اشتغال‌زایی این رقم به حدود ۶/۵ درصد می‌رسد؛ اذعان داشت: «در زمینه ارزآوری نیز نساجی و پوشاک از قدرتمندترین صنایع کشور محسوب می‌شود و در سه بخش مهم «توسعه صنعتی»، «اشتغال‌زایی» و «ارزآوری» حرف‌های زیادی برای گفتن دارد و قابل اتکاست.»

وی در مورد تأثیر افزایش نرخ دلار بر روند قاچاق منسوجات و پوشاک عنوان داشت: «رابطه میان نرخ دلار و قاچاق منسوجات یک رابطه سینوسی است. هر زمان قیمت دلار بالا می‌رود، برای مدت کوتاهی شاهد کاهش قاچاق هستیم اما پس از مدتی بار دیگر قاچاق روال عادی خود را ادامه می‌دهد. تا زمانی که شاهد تثبیت نرخ ارز و ایجاد تعادل در فعالیت‌های تولیدی نباشیم این چرخه تا ابد ادامه پیدا می‌کند» مشروح این گفت‌وگو از نظر تان می‌گذرد:

مواد غذایی، شوینده و لوازم خانگی انجام دهید. طبق آمار سال گذشته تورم در صنعت پوشاک و کفش ۴۵/۸ درصد، لوازم خانگی ۳۱ درصد، مسکن ۴۷ درصد، صنایع غذایی ۵۰ درصد، حمل و نقل ۳۰ درصد و بهداشت و درمان ۴۲ درصد افزایش پیدا کرد. متأسفانه سهم ۴۵/۸ درصدی محصولات نساجی در سبد خانوار با درآمدهای پایین و سایر هزینه‌های مضاعف زندگی مانند اجاره، بسیار سنگین است لذا سهم این صنعت در خانواده‌ها کم و کمتر می‌شود، کارخانه‌ها از ادامه تولید باز می‌مانند و با کاهش چشمگیر ارزش‌آوری و اشتغال‌زایی نساجی و پوشاک روبرو می‌شویم.

یکی از موضوعات مهم این روزها، استانداردسازی اجباری برخی منسوجات از قبیل البسه زیر، لباس نوزاد و کودک، کالای خواب و البسه مدارس است که با مخالفت شدید تشکل‌های نساجی و پوشاک کشور روبرو شد. در این زمینه دیدگاه شما چیست؟ بسیاری از کشورها استاندارد برای پارچه یا پوشاک تدوین نمی‌کنند و به طور کلی استاندارد اجباری برای صنعت نساجی و پوشاک قابل اجرا نیست و این صنعت نیازی به آن ندارد. اگر تولیدکنندگان و ادار به اجرای استاندارد اجباری شوند در واقع خوشحالی قاچاقچی را تأمین کرده‌ایم زیرا تولیدکننده درگیر حل و فصل این موضوع می‌شود و قاچاقچی بدون کوچک‌ترین دغدغه و مشکل به فعالیت‌های خود در ابعاد وسیع‌تر ادامه می‌دهد. البته منظورم پاک کردن صورت مسأله نیست اما معتقدم نباید با وضع قوانین و مقررات مزاحم، باعث خوشحالی و آزادی عمل قاچاقچیان شویم. کشور ما در موقعیتی قرار ندارد که شاهد تعطیلی بیشتر واحدهای تولیدی و بیکاری صدها جوان باشیم. اگر قرار به اجرای استاندارد اجباری است باید دیدگاه تشکل‌های بخش خصوصی صنعت مدنظر قرار گیرد تا استانداردسازی طبق اصول جهانی پیاده‌سازی و اجرا شود.

بخشی از تولیدات زرباف امین، پتوهای هواپیمایی است. به استانداردهایی که باید در تولید و عرضه این محصول رعایت شوند، اشاره نمایید.

استاندارد صنعت هواپیمایی، فراتر از استانداردهای ملی است و سطح جهانی را در برمی‌گیرد. اگر داخل محفظه هواپیما حتی یک تخته پتو آتش بگیرد و بیش از حد

نخست خرید خانوارها قرار دارد لذا خرید پوشاک دست دوم به اوج می‌رسد که به نوبه خود تهدید جدی برای سلامتی مصرف‌کنندگان قلمداد می‌شود. متأسفانه فاجعه به جایی رسیده که البسه زیر دست دوم هم وارد کشور شده است! متولیان امر عنوان می‌کنند با لودر به جنگ انبارهای مملو از پوشاک قاچاق رفته‌اند اما مگر چند انبار در سراسر کشور را می‌توان با لودر منهدم کرد؟! واقعیت این است که چنین حرکات پلیسی و قضایی مانع از تداوم قاچاق نمی‌شود بلکه برای مدت بسیار کوتاهی، قاچاق به حداقل می‌رسد و بار دیگر روز از نو!!! چه کسانی از این چرخه زیان‌بار آسیب می‌بینند؟ پاسخ کاملاً مشخص است، تولیدکنندگان داخلی و مردم. با تعطیلی واحدهای تولیدی، بیکاری در سطح جامعه افزایش پیدا می‌کند و مشاغل بی‌ریشه و کاذب شکل می‌گیرند که هیچ نتیجه و دستاورد مثبت و موثری برای صنعت و اقتصاد کشور ندارند، صنعت از توسعه باز می‌ماند و ارزش‌آوری شکل نمی‌گیرد. آیا دولتمردان می‌توانند در زمینه تأمین مواد اولیه کار اصولی انجام دهند؟ بدون اغراق باید گفت آقای دکتر گرجی - مدیرکل دفتر صنایع منسوجات و پوشاک وزارت صمت - که سابقه فعالیت تخصصی در حوزه‌های دانش بنیان را دارند تعامل بسیار موثر و مطلوبی با تشکل‌های نساجی و پوشاک کشور برقرار کرده‌اند و زمان بسیاری را برای حضور در جلسات با انجمن‌ها و اتحادیه‌ها اختصاص می‌دهند، بدون شک تمام موارد مهم این جلسات را به مدیران ارشد وزارتخانه منعکس می‌نمایند و تا جایی که در توان و اختیار دارند پیگیری مطالبات فعالان نساجی و پوشاک در بخش‌های مختلف هستند.

پس به زعم شما، مواد اولیه مورد نیاز واحدهای نساجی وجود دارد اما به سختی تهیه می‌شوند و با قیمت‌های گزاف

بله کاملاً درست است. تمام مصرف‌کنندگان صنایع پایین دستی پتروشیمی، پلی‌استر را با قیمت‌های بالاتر از سطح جهانی تهیه می‌کنند. در زمینه پنبه هم واردات به دشواری در حال انجام است که آن هم قیمت تمام شده کالای نهایی را بالا می‌برد.

ممکن است مقایسه‌ای میان تورم موجود در صنایع نساجی و پوشاک با سایر صنایع همچون

با اجرای این قانون، نیمی از کارخانه‌های کشور چاره‌ای جز تعطیلی ندارند و تلاش‌های مستمر اتاق بازرگانی ایران در تسهیل امور مربوط به کارگر و کارفرما بی‌نتیجه خواهد شد. در حالی که کارفرما به دنبال رشد و توسعه صنعتی، سرمایه‌گذاری و کارآفرینی است یک‌باره چنین قانون مخربی را مقابل خود می‌بیند. به راستی نمی‌دانیم چه افرادی با چه تفکراتی به دنبال تحقق قوانین بازراند و ضد تولید هستند. این موضوع در اولین جلسه هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تهران به اطلاع دولتمردان رسید و در جلسات آینده با جدیت بیشتر مورد پیگیری قرار خواهد گرفت.

بسیاری از صنعتگران یکی از مشکلات اصلی صنایع نساجی و پوشاک را در دسترس‌های تهیه مواد اولیه عنوان می‌کنند. نظر شما چیست؟

بله، در اغلب جلسات هیئت مدیره «انجمن صنایع نساجی ایران» و «اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک ایران» تهیه نخ پنبه‌ای برای واحدهای بافندگی مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد. در جلسه اخیر هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی ایران، یکی از مدیران واحدهای ریسندگی اعلام کرد برای واردات پنبه به چندین کشور مراجعه نموده اما فروشندگان به محض شنیدن نام ایران از فروش محصول خودداری می‌کنند. قطعاً واردات پنبه غیرممکن نیست اما با دشواری‌های فراوان و تحمل هزینه‌های بسیار گزاف این کار انجام می‌پذیرد و یکی از دلایل افزایش قیمت تمام شده محصولات نساجی و رونق قاچاق همین موضوع است زیرا مشکلات و محدودیت‌های مربوط به تهیه و تأمین مواد اولیه، خرسندی قاچاقچیان و دلسردی تولیدکنندگان داخلی را در پی دارد.

از سوی دیگر قیمت پلی‌استر در کشور ما بالاتر از قیمت‌های جهانی است. چرا هیچ تعادلی در قیمت مواد اولیه نساجی وجود ندارد چرا علی‌رغم تلاش بسیار، قادر به کاهش قیمت تمام شده محصولات خود نیستیم؟

مجموع‌های پتروشیمی مواد اولیه را با قیمت گران در اختیار صنایع پایین دستی قرار می‌دهند و محصول نهایی با چندبرابر قیمت واقعی به دست مردم می‌رسد آن هم در شرایطی که به دلیل شرایط نامساعد اقتصادی، قدرت خرید مصرف‌کنندگان به شدت کاهش یافته و تأمین خوراک و مسکن در اولویت‌های

افراد پس از یک بار خرید نسبت به مجموعه مقدم وفادار می‌شدند و بار دیگر با دوستان و آشنایان خود جهت خرید به فروشگاه مستقر در کارخانه مراجعه می‌کردند. دو سال پیش با هدف ارائه محصولات مربوط به کالای خواب، یک فروشگاه جداگانه راه‌اندازی کردیم و پس از مدتی متوجه شدیم حجم فروش کالای خواب بسیار بیشتر از فروش پارچه و سایر محصولات ماست! در کنار فروش، مسئولیت کیفیت محصولات را هم می‌پذیریم چون به اصل «وفادارسازی مشتریان» اعتماد کامل داریم.

نکته نهایی

به زودی تعدادی از دانشجویان دانشگاه از کارخانه زرباف امین بازدید به عمل خواهند آورد و درب‌های این مجموعه به روی تمامی دانشجویان و اساتید دانشکده‌های نساجی کشور باز است تا نسبت به فعالیت صنایع و کارخانه‌های نساجی امیدوار شوند. امیدوارم دولت‌مردان به کمک اتاق‌های بازرگانی، انجمن‌ها و اتحادیه‌های بخش خصوصی پیشرفت خوبی را برای آینده کشور متصور شوند و برای تحقق آن گام‌های موثر و اصولی بردارند در این راستا می‌توان از الگوهای توسعه‌ای نساجی کشورهایی مانند ترکیه، بنگلادش و ... الگو بگیریم و بدانیم در دنیای امروز نیازی نیست چرخ را از ابتدا اختراع کنیم!

نکته دیگر این که پیشینه بیش از ۷۰ درصد فعالان و صنعتگران نساجی و پوشاک کشور، به چندین نسل قبل بازمی‌گردد؛ همچنین طبق اعلام مرکز ملی آمار در بنگاه‌های بیش از ده نفر شاغل، سهم صنعت نساجی ۷ درصد است و در بخش اشتغال‌زایی این رقم به حدود ۶/۵ درصد می‌رسد؛ در زمینه ارزآوری نیز نساجی و پوشاک از قدرتمندترین صنایع کشور محسوب می‌شود و در سه بخش مهم «توسعه صنعتی»، «اشتغال‌زایی» و «ارزآوری» حرف‌های زیادی برای گفتن دارد و قابل اتکاست.

صنایع نساجی در دنیا سالیانه حدود ۱۸۰۰ میلیارد دلار گردش مالی را به خود اختصاص می‌دهد، از این رقم ۱۴۰۰ میلیارد دلار به صنعت پوشاک اختصاص دارد و سهم ما از این آمار ۶ دهم درصد می‌باشد. این عدد ناچیز برای کشوری با ریشه تاریخی، توانمندی بالای تولید و بهره‌مندی از دانش فنی متخصصین، تأسف‌آور نیست!

فعالیت‌های تولیدی نباشیم این چرخه تا ابد ادامه پیدا می‌کند.

در مورد فعالیت‌ها و تولیدات زرباف امین هم توضیحاتی ارائه دهید. این شرکت تولیدی در چه شرایطی به سر می‌برد و چه برنامه‌هایی برای توسعه و آینده دارد؟

زرباف امین از حدود ۳۰ سال پیش که مشابه کارخانجات مقدم را در شهر صنعتی کاوه پیاده‌سازی نمود؛ تولید پارچه‌های فاستونی (پلی‌استر-پشم) را مدنظر قرار داد اما به تدریج اغلب کارخانه‌های تولید فاستونی به دلیل گرانی الیاف پشم به پارچه‌های شبه فاستونی روی آورده‌اند و ما نیز این مسیر را پیموده‌ایم. به دلیل وجود ماشین‌آلات ژاکارد در کارخانه، یکی از محصولات مهم و حرفه‌ای ما پتوهای داخل پرواز است و پتوی مصرفی اغلب ایرلاین‌های داخلی را تأمین می‌کنیم.

از حدود ۱۲ سال پیش، همانند کارخانجات مقدم جلوی درب کارخانه فروشگاه پارچه راه‌اندازی کرده‌ایم. با توجه به خواسته مشتریان به عرضه پوشاک هم پرداختیم و اولین شعبه را در شهرک غرب تهران راه‌اندازی کردیم اما بسیار جالب است بدانید میزان فروش و استقبال از محصولات در کارخانه به مراتب بیشتر از فروشگاه شهرک غرب است! در این زمینه به بررسی نقاط قوت خود پرداختم و متوجه شدم در این زمینه «جلب اعتماد مصرف‌کننده» حرف اول و آخر را در خرید می‌زند.

دود کند یا مسافری به آن کسی داشته باشد، ممکن است باعث خفگی و مسمومیت مسافر شود یا با ورود دود به کابین خلبان، در عملکرد وی اختلال ایجاد کند. ۲۸ سال است که به تولید پتوهای داخل پرواز ادامه می‌دهیم و به سمت دریافت لوگوی دانش بنیان گام‌های موثری برداشته‌ایم.

کیفیت محصولات نساجی و پوشاک در مقایسه با نمونه‌های وارداتی (اعم از رسمی و غیر رسمی) در چه سطحی قرار دارند؟

در صورت تولید محصولات بی‌کیفیت و استمرار عرضه آن به مصرف‌کنندگان، کالاهای دست دوم و قاچاق بازار را به انحصار خود در خواهند آورد. امروزه مردم به کیفیت پایین اجناس قاچاق پی برده‌اند و به دلیل مسائل اقتصادی و بالا بودن هزینه‌های زندگی، مجبور به خرید کالای ارزان قیمت و بی‌کیفیت قاچاق هستند. خوشبختانه سطح کیفی منسوجات و پوشاک تولید کارخانه‌های داخلی بسیار بالاست.

به اعتقاد شما افزایش نرخ دلار، کاهش قاچاق پوشاک و منسوجات را به همراه دارد؟

رابطه میان نرخ دلار و قاچاق منسوجات یک رابطه سینوسی است. هر زمان قیمت دلار بالا می‌رود، برای مدت کوتاهی شاهد کاهش قاچاق هستیم اما پس از مدتی بار دیگر قاچاق روال عادی خود را ادامه می‌دهد. تا زمانی که شاهد تثبیت نرخ ارز و ایجاد تعادل در